

Zarządzenie nr 57 / 2021
Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów
z dnia 15 marca 2021 r.

w sprawie **przyjęcia „Planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie Miasta i Gminy w Ostrzeszowie w latach 2021 - 2022”**

Na podstawie art. 31 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (*j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.*) oraz art. 14 ust. 2 pkt 2, ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (*Dz. U. z 2020 r., poz. 1062*) **zarządzam, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się „Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie Miasta i Gminy w Ostrzeszowie w latach 2021 - 2022”, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.
- § 2. Wdrożenie poszczególnych zapisów planu, o którym mowa w ustępie 1, powierzam koordynatorowi oraz zespołowi ds. dostępności, powołanych zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nr 151/2020 z dnia 1 września 2020 r.
- § 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ

Patryk Jędrówiak

Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie Miasta i Gminy w Ostrzeszowie w latach 2020-2021

■ Wprowadzenie

Do polskiego porządku prawnego w 2019 roku wprowadzona została ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Stwarza ona ramy prawno-organizacyjne do urzeczywistnienia idei dostępności w naszym kraju, nakładając na wszystkie podmioty publiczne obowiązki dotyczące zapewnienia dostępności w aspekcie architektonicznym, cyfrowym i informacyjno – komunikacyjnym. Większość przepisów ustawy obowiązuje od dnia wejścia w życie tego aktu prawnego tj. od 20 września 2019 r., choć część z nich wprowadzana jeszcze będzie w roku 2021.

W 2020 r. w Urzędzie Miasta i Gminy podjęto już pewne działania mające na celu odpowiednie przygotowanie organizacyjno-techniczne do etapowego, ale systematycznego wdrażania zapisów ustawy, w szczególności:

- zarządzeniem nr 151/2020 z dnia 1 września 2020 r. Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów powołał koordynatora ds. dostępności w osobie Sekretarza Miasta i Gminy Ostrzeszów Wojciecha Bąka oraz - mający wspierać koordynatora w działaniach - zespół ds. dostępności, a informacja w tej materii została zamieszczona w BIP, gdzie stworzono specjalny dział pn. „dostępność”;
- o obowiązkach wynikających z zapisów ustawy powiadomiono kierowników jednostek organizacyjnych gminy, a następnie sukcesywnie przekazywano kolejne informacje, wyjaśnienia czy materiały promocyjne;
- dokonano analizy dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej strony internetowej oraz Biuletynu Informacji Publicznej UMiG i zamieszczono na tych stronach stosowne klauzule dostępności;
- przeprowadzono – w formie samooceny – analizę w zakresie dostępności budynku UMiG przy ul. Zamkowej 31 oraz budynku Urzędu Stanu Cywilnego (Rynek 19) pod względem dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami wynikającym z przepisów ustawy. Na podstawie powyższej analizy sporządzono spis potrzeb i rekomendacji, stanowiących podstawę do sporządzenia niniejszego planu;
- koordynator ds. dostępności wziął udział w organizowanych w formie on-line szkoleniach i konferencjach dot. zapewnienia dostępności i wiedzę uzyskaną podczas tych szkoleń na bieżąco przekazywał pozostałym członkom zespołu ds. dostępności;
- przygotowano niezbędne dane do sporządzenia w terminie do 31 marca 2021 r. raportu o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, o którym mowa w art. 11 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy;

- złożono deklarację do udziału w projekcie pt. „DOSTĘPNOŚĆ PLUS w urzędach JST województwa wielkopolskiego” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, realizowanego przez Marcin Król MTD Consulting w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolski.).

W 2020 r. zrealizowano już pierwsze wymierne działania na rzecz poprawy dostępności w budynku UMiG przy ul. Zamkowej 31 w obszarze informacyjno-komunikacyjnym. Wprowadzono nową numerację pomieszczeń w obiekcie, trzycyfrową, gdzie pierwsza cyfra każdorazowo wskazuje na kondygnację, na której zlokalizowane jest dane biuro. Na drzwiach pomieszczeń zastosowano wyraziste, widoczne z dużej odległości tabliczki numeracyjne (o wymiarach 20x9 cm). Przy wejściu głównym do Urzędu zamontowano nową, czytelną tablicę informacyjną (czarne litery na białym tle).

Przepisy zawarte w ustawie z dnia 19 lipca 2019 roku, co zaznaczono na wstępie, mają na celu stworzyć osobom ze szczególnymi potrzebami warunki do bardziej samodzielnego i komfortowego korzystania z budynków i usług administracji publicznej i innych podmiotów publicznych. Aby tak się stało potrzebne jest nie tylko planowe, konsekwentne działanie w celu wypełnienia minimalnych wymogów określonych w art. 6 ustawy, ale również monitorowanie wdrażania jej przepisów i konsekwentne podejmowanie starań o dalsze zwiększanie dostępności, w szczególności z wykorzystaniem pozyskiwanych środków zewnętrznych (m. in. w ramach dedykowanemu takim działaniom Funduszu Dostępności).

Jeśli chodzi o budynek Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie sytuacja w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami aktualnie wygląda całkiem dobrze. Interesant, dzięki windzie, ma zapewniony wolny od przeszkód dostęp do wszystkich pomieszczeń w budynku, na każdej z czterech kondygnacji. Szerokie korytarze, wyposażone w posadzki o właściwościach antypoślizgowych czy schody pozbawione „nosków” umożliwiają sprawny i bezpieczny ruch w obrębie budynku. Na parterze znajduje się toaleta w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Gorzej jest niestety w drugiej lokalizacji Urzędu, znajdującej się zabytkowym budynku na ostrzeszowskim rynku, gdzie mieści się Urząd Stanu Cywilnego.

Zaprezentowany niżej plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie Miasta i Gminy w Ostrzeszowie obejmuje stosunkowo krótką perspektywę czasową, do końca 2022 roku. W planie wymienione są konkretne działania na rzecz poprawy dostępności, możliwe do realizacji, czasem wymagające stosunkowo niewielkiego nakładu pracy czy środków, a przynoszące wymierne efekty. Ten dwuletni okres będzie służył też wypracowaniu planu działania na lata kolejne, w oparciu o zdobyte przez ten czas doświadczenia, chociażby w obszarze oceny rzeczywistej możliwości uzyskania dofinansowania dla konkretnych przedsięwzięć ze źródeł zewnętrznych. Naszą intencją jest, aby docelowo, w kilkuletniej perspektywie, zmienić na tyle otoczeniu funkcjonalne dla klientów naszego Urzędu, a także innych obiektów gminnych, z których korzystają mieszkańcy, aby zapewnić ich rzeczywistą dostępność dla jak najszerszej grupy osób, a poprzez stosowne modyfikacje wprowadzić realne ułatwienia w użytkowaniu naszych stron internetowych i aplikacji mobilnych.

■ Dostępność architektoniczna

Diagnoza – audyt architektoniczny w ramach samooceny dokonany przez członków Zespołu ds. dostępności

Lp.	Zalecenie do wdrożenia do końca 2022 roku	Uwagi
Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie (ul. Zamkowa 31)		
1.	Zainstalowanie przy drzwiach wejściowych bardziej wydajnego siłownika wspomagającego ich otwieranie	Drzwi są ciężkie, masywne, ich otwarcie wymaga użycia sporej siły fizycznej
2.	Kontrastowe oznaczenie krawędzi stopni przy wejściu głównym	Docelowo likwidacja dwóch schodów zewnętrznych
3.	Kompleksowa modernizacja windy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymiana systemu dźwigowego oraz kabiny; ▪ zamontowanie głosowego powiadomienia o dojechaniu na określone piętro, a także dźwiękowego potwierdzenia przyjazdu windy dla osób na nią oczekujących; ▪ zainstalowanie przy drzwiach wejściowych do szybu windy automatycznego systemu ich otwierania z detektorem ruchu; ▪ montaż klimatyzatora w przedsionku wejścia do windy. 	Działanie uzależnione od pozyskania środków zewnętrznych
4.	Zamontowanie systemu automatycznego otwierania dwuskrzydłowych drzwi wejściowych na kondygnację parterową (z detektorem ruchu)	Drzwi są dość ciężkie, samoczynnie się zamykają w dość energiczny sposób
5.	Montaż automatycznego systemu otwierania drzwi do części kondygnacji, gdzie znajdują się pokoje nr 002-004 (Straż Miejska, świadczenia rodzinne)	-
6.	Przygotowanie biurka w sąsiedztwie Biura Obsługi Interesanta z regulacją poziomu wysokości (nie więcej niż 80 cm), dedykowanym oświetleniem, wydzielenie pod blatem odpowiedniej przestrzeni, aby osoba na wózku mogła pod niego wjechać	Działanie mogłoby zostać zrealizowane przy okazji kompleksowej modernizacji Biura Obsługi Interesantów
7.	Oznaczenie każdego pierwszego i ostatniego stopnia w biegu schodów w budynku w sposób kontrastowy względem powierzchni schodów	Zarówno na stopniu, jak i podstopniu - kolorystycznie i - w miarę możliwości - dotykowo
8.	Montaż listew najazdowych przy progach do poszczególnych pomieszczeń niwelujących różnice poziomów	Pojedyncze przypadki – np. toaleta na I piętrze, pok. 102
9.	Zastosowanie kontrastujących oznaczeń na przeszkodach fizycznych znajdujących się w ciągach komunikacyjnych	Dot. np. kolumn na I piętrze przed salą 104
10.	Opracowanie planu ewakuacji budynku z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami i wdrożenie działań zapewniających skuteczną ewakuację	Rozważenie zakupu krzesła ewakuacyjnego
11.	Analiza możliwości wyznaczenia miejsca parkingowego dla kobiet w ciąży i rodzin z małymi dziećmi przed budynkiem Urzędu	-

12.	Zainstalowanie przewijaka dla dzieci w toalecie dla osób niepełnosprawnych na parterze	-
Budynek Urzędu Stanu Cywilnego w Ostrzeszowie (Rynek 19)		
1.	Kontrastowe oznaczenie krawędzi stopni przy schodach prowadzących do wejścia głównego	-
2.	Oznaczenie pierwszego i ostatniego stopnia w biegu schodów wewnątrz budynku w sposób kontrastowy względem powierzchni schodów	-
3.	Zamontowanie poręczy rurowych po obu stronach schodów wewnątrz budynku	Wymiana istniejącej poręczy
4.	Niwelacja progu przy wejściu głównym	Zamontowanie listwy najazdowej
5.	Opracowanie planu ewakuacji budynku z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami i wdrożenie działań zapewniających skuteczną ewakuację	Rozważenie zakupu krzesła ewakuacyjnego

■ Dostępność cyfrowa

Diagnoza – audyt w ramach samooceny dokonany przez członków Zespołu ds. dostępności, w szczególności pełniących na co dzień funkcję związane z informatyką w Urzędzie

Lp.	Zalecenia do wdrożenia do końca 2022 roku	Uwagi
Dotyczy stron internetowych Urzędu oraz aplikacji mobilnych		
1.	Dostosowanie dokumentów elektronicznych do wymagań WCAG 2.1	Zadanie realizowane przez pracowników Urzędu w ramach obowiązków służbowych
2.	Uzupełnienie napisów alternatywnych na stronach i profilach prowadzonych przez miasto	
3.	Bieżące monitorowanie zapewniania wymogów określonych w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, w szczególności w osiąganiu standardów WCAG 2.1.	Podjęcie współpracy z podmiotami zarządzającymi stronami kolejnych działań w kierunku poprawy dostępności

■ Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Diagnoza – audyt w formie samooceny dokonany przez członków Zespołu ds. dostępności

Lp.	Zalecenie do wdrożenia do końca 2022 roku	Uwagi
Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie (ul. Zamkowa 31)		
1.	Zamontowanie przy wejściu głównym tablicy z nazwą ulicy, a także lepiej uwidocznionej tabliczki informacyjnej wskazującej dojście do szybu windy od strony podwórza (wraz z symbolem osób z niepełnosprawnością)	Przy drzwiach głównych jest tylko nr „31” bez nazwy ulicy. Tabliczka kierunkowa „winda” jest mało widoczna

2.	Montaż strzałek kierunkowych na kondygnacjach budynku wskazujące dojście do poszczególnych pomieszczeń, do windy, ujednoczenie kolorystyki oznaczeń informacyjnych, zamówienie i montaż dodatkowych oznaczeń pomieszczeń	Kompleksowe działania ułatwiające poruszanie się wewnątrz budynku
3.	Zapewnienie możliwości skorzystania z usługi tłumacza języka migowego; urządzenie i oznaczenie miejsca gdzie dostępny jest tłumacz zdalny PJM	Zapewnienie usługi w formie on-line
4.	Opublikowanie na stronie internetowej Urzędu informacji o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania	Wykonanie usługi częściowo zlecone zostanie podmiotowi zewnętrznemu
5.	Zakup do Biura Obsługi Interesanta małej (biurowej) pętli indukcyjnej nie wymagającej montażu (tzw. out of the box) – wraz ze stosownym oznaczeniem, że taka usługa jest dostępna	-
6.	Zakup ramek do podpisu dla osób niewidomych oraz lup powiększających (w szczególności Biuro Obsługi Interesanta, Biuro Dowodów Osobistych)	-
7.	Montaż systemu powiadamiania alarmowego w toalecie dla osób niepełnosprawnych na parterze budynku	-
8.	Szkolenia dla pracowników z obsługi osób ze specjalnymi potrzebami	-
Budynek Urzędu Stanu Cywilnego w Ostrzeszowie (Rynek 19)		
1.	Zamontowanie przy drzwiach wejściowych do budynku tabliczki adresowej „Rynek 19”	-
2.	Zainstalowanie przycisku dzwonka przy wejściu do budynku na wysokości umożliwiającej uruchomienie go z poziomu wózka inwalidzkiego	Jest przycisk dzwonka przy wejściu, ale umieszczony zbyt wysoko
3.	Zainstalowanie wewnątrz budynku strzałki kierunkowej prowadzącej do USC (przed wejściem na schody)	-
4.	Zakup ramek do podpisu dla osób niewidomych oraz lup powiększających	-
5.	Zapewnienie możliwości skorzystania z usługi tłumacza języka migowego (w formie online), urządzenie i oznaczenie miejsca gdzie dostępny jest tłumacz zdalny PJM	-
6.	Szkolenia dla pracowników z obsługi osób ze specjalnymi potrzebami	-

■ Inne działania służące zapewnieniu dostępności

1. Dokonanie analizy w zakresie konieczności zapewnienia dostępności alternatywnej w przypadku braku zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami ze względu na ograniczenia techniczne (podanie do

- publicznej wiadomości w BIP informacji wynikającej z zapisów art. 7 ustawy ze wskazaniem dostępu alternatywnego – termin realizacji do 05.09.2021 r.).
2. Dokonanie z pomocą naczelników wydziałów Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie przeglądu procedur, regulaminów, itp. obowiązujących w Urzędzie pod kątem dostosowania ich do zasady zapewnienia dostępności, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (termin realizacji do 05.09.2021 r.) oraz sukcesywne dostosowanie ww. procedur do zasad zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (m. in w obszarze zlecenia lub powierzania zadań publicznych, a także udzielania zamówień publicznych).
  3. Dokonanie analizy w zakresie dostępności w odniesieniu do innych budynków będących własnością Miasta i Gminy Ostrzeszów, które są udostępniane mieszkańcom i sporządzenie listy zaleceń w kierunku poprawy ich dostępności (np. świetlice wiejskie).
  4. Sporządzenie pierwszego raportu o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (do 31 marca 2021 r.) – w razie potrzeby w ramach tzw. wieloformularza. Omówienie wniosków wynikających z raportu i wyznaczenie kierunków dalszych działań na rzecz poprawy dostępności.
  5. Prowadzenie działań promujących dostępność poprzez aktywne włączanie się kampanie informacyjne, publikowanie materiałów promocyjnych, informowanie podmiotów zewnętrznych, w szczególności organizacji pozarządowych, o obowiązkach wynikających z obowiązującego prawa.

BURMISTRZ

Patryk Jędrówiak